

સંપાદકીય

પરીક્ષાના દિવસો આવી રહ્યા છે. શિક્ષકો માટે તેમના વિદ્યાર્થીઓને આગામી પરીક્ષાઓમાં ઉત્કૃષ્ટ પ્રદર્શન કરવામાં મદદરૂપ થવા માટે અહીં કેટલાક સૂચનો આપ્યા છે:

સ્પષ્ટ અને અગાઉથી સૂચનોનું આદાન પ્રદાન: વિદ્યાર્થીઓને પરીક્ષાના ફોર્મેટ, અભ્યાસક્રમ અને મહત્વપૂર્ણ તારીખો વિશે અગાઉથી જાણ કરો.

સમજણ પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરો, માત્ર યાદ રાખવા પર નહીં: વિદ્યાર્થીઓને માત્ર તથ્યોને યાદ રાખવાને બદલે મુખ્ય ખ્યાલોને સમજવા અને તેનો અમલ કરવા પ્રોત્સાહિત કરો.

વિવિધ અભ્યાસ સામગ્રી પ્રદાન કરો: પાઠ્યપુસ્તકો, નોટ્સ, પ્રેક્ટિસ પેપર્સ, ઓનલાઈન સંસાધનો અને અન્ય સંબંધિત સામગ્રી વિદ્યાર્થીઓને મળી રહે તેવી વ્યવસ્થા કરો.

નિયમિત પુનરાવર્તન સત્રો સુનિશ્ચિત કરો: રિવિઝન માટે વર્ગમાં સમય આપો, જેમાં ચર્ચા, શંકાઓની સ્પષ્ટતા અને પ્રેક્ટિસ પ્રશ્નોનો સમાવેશ થાય છે.

મોક પરીક્ષાઓનું આયોજન કરો: વિદ્યાર્થીઓને ફોર્મેટ, સમય મર્યાદાઓ અને દબાણથી પરિચિત કરવા માટે પ્રેક્ટિસ ટેસ્ટ સાથે વાસ્તવિક પરીક્ષાના વાતાવરણનું અનુકરણ કરો.

સ્વ-મૂલ્યાંકન અને પ્રતિભાવને પ્રોત્સાહિત કરો: વિદ્યાર્થીઓને તેમની શક્તિઓ અને નબળાઈઓનું મૂલ્યાંકન કેવી રીતે કરવું તે અંગે માર્ગદર્શન આપો અને તે મુજબ તેમની અભ્યાસ વ્યૂહરચના તૈયાર કરો.

જે રીતે પરીક્ષાનું પ્રદર્શન મહત્વનું છે, તેમ પરીક્ષાને શીખવાના અનુભવ અને તેમની સમજ દર્શાવવાની તક તરીકે જોવા માટે વિદ્યાર્થીઓને પ્રોત્સાહિત કરવા પણ એટલું જ મહત્વપૂર્ણ છે.

વાર્તા રે વાર્તા....

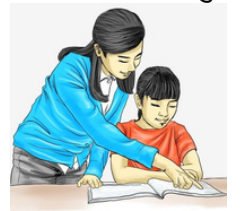
એક પ્રેરણાદાયી વાર્તા: નાનકડો ટેડી અને તેના શિક્ષક

શાળાના પહેલા જ દિવસે શ્રીમતી થોમસન તેના 5મા ધોરણના વર્ગની સામે ઉભા હતા, મોટાભાગના શિક્ષકોની જેમ તે બાળકોની સામે ખોટું બોલ્યા, તેણીએ તેના વિદ્યાર્થીઓ તરફ જોયું અને કહ્યું કે તે બધાને સમાન પ્રેમ કરે છે. જો કે, તે અશક્ય હતું, કારણ કે ત્યાં આગળની હરોળમાં, તેની સીટ પર અસ્તવ્યસ્ત બેસેલો, ટેડી સ્ટોડાર્ડ નામનો નાનો છોકરો હતો.

શ્રીમતી થોમસને એક વર્ષ પહેલા ટેડીને જોયો હતો અને નોંધ્યું હતું કે તે અન્ય બાળકો સાથે સારી રીતે રમી શકતો નથી, તેના કપડાં અવ્યવસ્થિત હતા અને સતત લાગતું કે તેને નહાવાની જરૂર છે. ખરેખર, ટેડી તેમને પસંદ ન હતો.

શ્રીમતી થોમસન તેની નોટબુકમાં લાલ પેન વડે બોલ્ડ X બનાવીને અને પછી તેના કાગળોની ટોચ પર એક મોટો "F" મૂકીને ખરેખર આનંદ અનુભવતા. શ્રીમતી થોમસને જે શાળામાં ભણાવતા હતા ત્યાં તેણે દરેક બાળકના ભૂતકાળના રેકોર્ડની સમીક્ષા કરવાની જરૂર લાગી અને તેણે છેલ્લે સુધી ટેડીના રેકોર્ડ ખોલ્યા ન હતા.

જો કે, જ્યારે તેણીએ તેની ફાઇલની સમીક્ષા કરી, ત્યારે તે આશ્ચર્યચકિત થઈ ગયા.

ટેડીના પ્રથમ ધોરણના શિક્ષકે લખ્યું હતું,

"ટેડી એક તેજસ્વી બાળક છે જે હંમેશા હસતો રહે છે. તે પોતાનું કામ વ્યવસ્થિત રીતે કરે છે અને સારી રીતભાત ધરાવે છે. તે આસપાસ હોય છે ત્યારે આનંદનો અનુભવ થાય છે." તેમના બીજા ધોરણના શિક્ષકે લખ્યું,

"ટેડી એક ઉત્કૃષ્ટ વિદ્યાર્થી છે, તેને તેના સહપાઠીઓ પસંદ કરે છે, પરંતુ તે પરેશાન છે કારણ કે તેની માતાને ગંભીર બીમારી છે અને ઘરમાં તેમનું જીવન સંઘર્ષમય છે."

તેમના ત્રીજા ધોરણના શિક્ષકે લખ્યું,

"તેની માતાનું મૃત્યુ તેના માટે મુશ્કેલ હતું. તે પોતાના સર્વશ્રેષ્ઠ પ્રયાસ કરે છે, પરંતુ તેના પિતા વધુ રસ દાખવતા નથી અને જો કેટલાક પગલાં લેવામાં નહીં આવે તો તેનું ઘરેલું જીવન ટૂંક સમયમાં તેના પર અસર કરશે."

ટેડીના ચોથા ધોરણના શિક્ષકે લખ્યું, "ટેડીનું પ્રદર્શન બગડી રહ્યું છે અને તે શાળામાં વધુ રસ ધરાવતો નથી. તેના હવે ઘણા મિત્રો નથી અને તે ક્યારેક વર્ગમાં સૂઈ જાય છે. અત્યાર સુધીમાં, શ્રીમતી થોમસનને સમસ્યાનો અહેસાસ થયો અને તેમણે પોતાની જાત પર શરમ અનુભવી. તેણીને વધુ ખરાબ લાગ્યું જ્યારે ટેડી સિવાય તેણીના વિદ્યાર્થીઓ, ચમકતા કાગળમાં રિબન બાંધીને તેણી માટે નાતાલની ભેટો લાવ્યા.

જ્યારે ટેડી કરિયાણાની થેલીમાંથી મળેલા બ્રાઉન પેપરમાં અણઘડ રીતે લપેટાયેલી એક ભેટ લાવ્યો હતો. શ્રીમતી થોમસનને બીજી બધી ભેટોની વચ્ચે તેને ખોલવામાં તકલીફ થતી હતી. તે એક બ્રેસલેટ લાવ્યો હતો જેમાં કેટલાક મણકા ગાયબ હતા અને એક બોટલ જેમાં ચોથા ભાગ જેટલું અત્તર હતું.

તે જોઈને કેટલાક બાળકો હસવા લાગ્યા. પરંતુ તેમણે એમ કહીને બાળકોના હાસ્યને દબાવી દીધું કે બ્રેસલેટ કેટલું સુંદર હતું. તેમણે તે પહેર્યું અને તેમના કાંડા પર થોડું પરફ્યુમ છાંટ્યું. ટેડી સ્ટોર્ડાસ તે દિવસે શાળા પછી થોડો સમય એમ કહેવા રોકાયો કે, "શ્રીમતી થોમસન, આજે તમારા માંથી મને મારી મમ્મીની સુગંધ આવી રહી છે."

બાળકો ગયા પછી, શ્રીમતી થોમસન ઓછામાં ઓછા એક કલાક સુધી રડતા રહ્યા. તે દિવસથી, તેણીએ વાંચન, લેખન અને અંકગણિત ભણાવવાનું છોડી દીધું. તેના બદલે, તેણીએ બાળકોને શીખવવાનું શરૂ કર્યું. શ્રીમતી થોમસને ટેડી પર ખાસ ધ્યાન આપ્યું.

જેમ જેમ તેણી તેની સાથે કામ કરતા હતા, તેમ તેમ તેનું મન જીવંત લાગતું હતું. તેણીએ તેને જેટલું વધુ પ્રોત્સાહિત કર્યું, તેટલી ઝડપથી તેણે જવાબ આપ્યો. વર્ષના અંત સુધીમાં, ટેડી વર્ગના સૌથી હોશિયાર બાળકોમાંનું એક બની ગયું હતું, અને તેણીના જૂઠાણા હોવા છતાં કે તે બધા બાળકોને સમાન પ્રેમ કરે છે, ટેડી તેમના "પ્રિય વિદ્યાર્થી"માંથી એક બની ગયો.

એક વર્ષ પછી, તેણીને તેના દરવાજાની નીચે ટેડી પાસેથી એક ચિઠ્ઠી મળી, જેમાં લખેલું હતું કે તેણી તેના સમગ્ર જીવનમાં અત્યાર સુધીની શ્રેષ્ઠ શિક્ષક છે. તેને ટેડી પાસેથી બીજી નોટ મળી તે પહેલા છ વર્ષ વીતી ગયા. પછી તેણે લખ્યું કે તેણે હાઈસ્કૂલ પૂર્ણ કરી છે, તેના વર્ગમાં ત્રીજા સ્થાને છે, અને તે હજી પણ તેના જીવનમાં શ્રેષ્ઠ શિક્ષક છે. તેના ચાર વર્ષ પછી, તેણીને બીજો પત્ર મળ્યો, જેમાં લખ્યું હતું કે જ્યારે પરિસ્થિતિ ઘણી વખત અઘરી હતી, ત્યારે તે શાળામાં જ રહ્યો હતો, અને તે પરિસ્થિતિઓ સામે લડ્યો હતો અને ટૂંક સમયમાં ઉચ્ચતમ સન્માન સાથે કોલેજમાંથી સ્નાતક થશે. તેમણે શ્રીમતી થોમસનને ખાતરી આપી કે તેઓ હજી પણ તેમના સમગ્ર જીવનમાં શ્રેષ્ઠ અને પ્રિય શિક્ષક છે. પછી બીજા ચાર વર્ષ વીતી ગયા અને બીજો પત્ર આવ્યો. આ વખતે તેણે જણાવ્યું કે સ્નાતકની ડિગ્રી મેળવ્યા પછી, તેણે થોડું આગળ ભણવાનું નક્કી કર્યું. પત્રમાં લખેલ હતું કે તે હજી પણ તેના અત્યાર સુધીના શ્રેષ્ઠ અને પ્રિય શિક્ષક છે. પણ હવે એનું નામ થોડું લાંબું હતું.... પત્ર પર હસ્તાક્ષર કરવામાં આવ્યા હતા, થિયોડોર એફ. સ્ટોર્ડાસ, એમડી.

વાર્તા અહીં સમાપ્ત થતી નથી., થોડા સમયમાં વધુ એક પત્ર મળ્યો. ટેડીએ કહ્યું કે તે એક છોકરીને મળ્યો હતો અને તેની સાથે તેના લગ્ન થવાના હતા. તેણે જણાવ્યું કે તેના પિતાનું થોડાં વર્ષ પહેલાં અવસાન થયું હતું અને તે વિચારી રહ્યો હતો કે શું શ્રીમતી થોમસન તેના લગ્નમાં તે જગ્યાએ બેસવા માટે સંમત થશે કે જે સામાન્ય રીતે વરની માતા માટે આરક્ષિત હોય છે. શ્રીમતી થોમસને આ વાત સ્વીકારી. તેણીએ તે બ્રેસલેટ પહેર્યું હતું, જેમાં ઘણા મણકા નીકળી ગયા હતા અને તે અત્તર પણ છાંટ્યું હતું જે વર્ષો પહેલા ટેડી પાસેથી તેમને મળ્યું હતું. તેઓએ એકબીજાને આલિંગન આપ્યું, અને ડૉ. સ્ટોર્ડાસ શ્રીમતી થોમસનના કાનમાં કહ્યું,

"મારા પર વિશ્વાસ કરવા બદલ શ્રીમતી થોમસનનો આભાર. મને મહત્વ આપવા બદલ અને હું ફરક લાવી શકું છું તે અનુભવ કરાવવા બદલ તમારો ખૂબ ખૂબ આભાર.

શ્રીમતી થોમસન, તેની આંખોમાં આંસુ સાથે કહ્યું,

"ટેડી, તું ખોટું બોલી રહ્યો છે.

તે જ મને શીખવ્યું કે હું ફરક લાવી શકું છું.

જ્યાં સુધી હું તને ન મળી ત્યાં સુધી કેવી રીતે શીખવવું તે મને ખબર ન હતી."

એન જે ડેસ્ક પર ઈ-કન્ટેન્ટ

અધ્યયન માટેનું દિશાદર્શન અને યોગ્ય વાતાવરણનું નિર્માણ જરૂરી સૂચનો દ્વારા વિદ્યાર્થીઓને જાતે શીખતાં કરવું એ એક ઉદ્દેશ છે.

- ફેબ્રુઆરી માસમાં આપેલ વિષયવસ્તુ એન જે ડેસ્ક પર અપલોડ કરવામાં આવ્યું છે.

સમગ્ર અધ્યયન સામગ્રીની ઝલક નીચે દર્શાવી છે:

Subject	Video Count	Timing
B.A	06	0:32:38
English	30	2:53:12
Looking around	62	4:53:35
Math Magic	30	3:07:05
Sanskrit	09	1:03:47
YOGA	80	7:10:28
Grand Total	217	19:40:45

આ વિડીયો બનાવવાનું કાર્ય અવિરતપણે ચાલતું જ રહે છે, જેથી શિક્ષકો અને વિદ્યાર્થીઓને મદદરૂપ થઈ શકાય અનેક વિદ્યાર્થીઓ પોતાની ઝડપે, પોતાના સમયે શીખતાં રહે.

મનને ગમતાં સમાચાર

શિક્ષણ મંત્રાલયે સમગ્ર ભારતમાં દૂરના ગામડાઓમાં APAAR શરૂ કર્યું

- APAAR ની કલ્પના NEP 2020 હેઠળ કરવામાં આવી છે જે તમામ કોલેજ/યુનિવર્સિટી જતા વિદ્યાર્થીઓને એકેડેમિક બેંક ઓફ ક્રેડિટ્સ (ABC) પર નોંધણી કરાવવાનું ફરજિયાત બનાવે છે.
- શિક્ષણ મંત્રાલયે તાજેતરમાં સામાન્ય સેવા કેન્દ્રો (CSCs) દ્વારા ગ્રામીણ વિસ્તારોમાં ઓટોમેટેડ પરમેનન્ટ એકેડેમિક એકાઉન્ટ રજિસ્ટ્રી (APAAR) શરૂ કરી છે.
- મંત્રાલયના જણાવ્યા અનુસાર, એકેડેમિક બેંક ઓફ ક્રેડિટ્સ એક ડિજિટલ સ્ટોરેજ જેવી છે જ્યાં વિદ્યાર્થીઓ તેનો લાભ લઈ શકે છે. આ ડિજિટલ ક્રેડિટ બેંકમાં, વિદ્યાર્થીઓ દ્વારા મેળવેલા તમામ ગુણ/ક્રેડિટ સંગ્રહિત કરવામાં આવશે. વિદ્યાર્થીઓની અંગત માહિતી પણ અહીં સંગ્રહિત છે.
- ABC ID ની મદદથી, વિદ્યાર્થીઓ માટે સ્નાતક અને અનુસ્નાતક માટે સંસ્થાઓમાં પ્રવેશ મેળવવો સરળ બનશે કારણ કે વિદ્યાર્થી સંબંધિત તમામ જરૂરી માહિતી અને સ્કોર કરેલ ક્રેડિટ ID દ્વારા ઉપલબ્ધ થશે.
- “દેશમાં ડિજિટલ સેવાઓની સંખ્યા સતત વધી રહી છે અને કોઈ પણ વ્યક્તિ CSC દ્વારા શાળા શિક્ષણમાં ડિજિટલ સેવાઓનો મહત્તમ લાભ લઈ શકે છે,” સંજય કુમાર, સચિવ, શાળા શિક્ષણ અને સાક્ષરતા વિભાગે જણાવ્યું હતું.
- “APAAR ID બાળકો પાસે તેમના સમગ્ર જીવન માટે રહેશે. વિદ્યાર્થીઓ વિવિધ પરીક્ષાઓ પાસ કરીને ભવિષ્યમાં પણ ક્રેડિટ મેળવી શકશે. વિદ્યાર્થીઓએ ક્યાંય પણ પ્રમાણપત્ર આપવાની જરૂર રહેશે નહીં અને માત્ર APAAR ID આપવું પૂરતું હશે,” ઓલ ઈન્ડિયા કાઉન્સિલ ફોર ટેકનિકલ એજ્યુકેશનના અધ્યક્ષ અનિલ સહસ્રબુધેએ જણાવ્યું હતું.

વાંચવું ગમશે...

1. Think Again

- By Adam Grant

2. Transcend

- By Scott Barry Kaufman

એક ચપટી પ્રેરણા

“જીવન ની ભાગદોડ છે બધી ‘અતિ’ માટે, અતિ પૈસા, અતિ પ્રતિષ્ઠા, અતિ માન, જો ‘અતિ’ ની બાદબાકી કરી દેવાય તો બની જવાય સરળ, જીવન છે આ અદ્ભૂત અને અપ્રતિમ, બસ ‘હોવા’ નો આનંદ હોવો જોઈએ, તો સમજાય જાય જીવનનો ‘હાઈ ‘ અને ક્ષણનો સાક્ષાત્કાર થાય”

— નીમા દેવકર

